

CYNGOR SIR YNYS MÔN

| | |
|-----------------------------|--|
| PWYLLGOR: | PWYLLGOR ARCHWILIO A LLYWODRAETHIANT |
| DYDDIAD: | 26 MAI 2016 |
| TEITL YR ADRODDIAD: | COFNODI ARGYMHELLION ARCHWILIO MEWNOL AC ARGYMHELLION A WNAED GAN REOLEIDDWYR ERAILL |
| PWRPAS YR ADRODDIAD: | RHOI GWYBODAETH I'R PWYLLGOR AM Y BROSES GYFREDOL AC UNRHYW DDATBLYGIADAU ARFAETHEDIG |
| ADRODDIAD GAN: | MARC JONES - PENNAETH SWYDDOGAETH (ADNODDAU) / SWYDDOG ADRAN 151 |
| GWEITHREDU: | I'W BENDERFYNU |

1. RHAGARWEINIAD

1.1 Yn ei gyfarfod ar 15 Mawrth 2016, gofynnodd aelodau'r Pwyllgor i'r Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 adrodd i'r cyfarfod nesaf ar y system ar gyfer cofnodi argymhellion Archwilio Mewnol a'r bwriad i'w datblygu i gynnwys argymhellion eraill. Mae'r adroddiad canlynol yn rhoi diweddariad i'r aelodau.

2. ARGYMHELLION ARCHWILIO MEWNOL

2.1 Ar ddiwedd pob adroddiad Archwilio Mewnol, bydd yr Archwilydd Mewnol yn cytuno ar gyfres o argymhellion gyda'r Pennaeth Gwasanaeth / Rheolwr cyfrifol. Mae'r cynllun gweithredu yn yr adroddiad terfynol yn nodi'r amserlenni a'r swyddog sy'n gyfrifol am bob argymhelliad y cytunwyd arnynt.

2.2 Ar hyn o bryd, mae'r Cyngor yn gweithredu system tracio argymhellion "4 Action". Roedd y system hon yn cael ei darparu ar gyfer y Cyngor fel rhan o'r contract rheoli blaenorol ar gyfer Archwilio Mewnol.

2.3 Mae'r holl argymhellion y cytunwyd arnynt yn cael eu mewnbynnu i'r system ac yna mater i'r Swyddog sy'n gyfrifol am weithredu'r argymhelliad yw diweddaru'r system gyda manylion am y cynnydd a wnaed o ran gweithredu'r argymhelliad.

2.4 Fel mater o drefn, bydd y Tîm Archwilio Mewnol yn atgoffa swyddogion o'r angen i ddiweddaru'r system gyda chynnydd ac i gau argymhellion sydd wedi eu gweithredu'n llawn. Dyma yw prif wendid y system gan ei bod yn ddibynnol ar swyddogion i gofio diweddaru'r wybodaeth ac, er y gall yr argymhellion fod wedi eu gweithredu'n llawn, nid yw'r system 4 Action bob amser yn adlewyrchu'r sefyllfa gyfredol.

2.5 Bob chwarter, mae'r Tîm Archwilio Mewnol yn cynhyrchu adroddiad o'r holl argymhellion risg uchel a chanolig sy'n ymddangos ar 4 Action fel rhai nad ydynt wedi eu gweithredu'n llawn. Caiff yr adroddiad hwn ei adolygu gan yr UDA ac fe adroddir arno i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethiant.

2.6 Fel rhan o'r cynllun Archwilio Mewnol, neilltuir amser i ddilyn i fyny'r broses o weithredu'r argymhellion ac i ailbrofi argymhellion sydd wedi cael eu nodi fel rhai sydd wedi eu gweithredu. Yn ogystal, bydd yr adolygiad archwilio nesaf o faes penodol yn rhoi prawf ar weithrediad yr argymhellion.

3. ARGYMHELLION ALLANOL

3.1 Gall y Cyngor dderbyn argymhellion o nifer o wahanol ffynonellau allanol: -

- Archwilwyr Allanol - Deloitte;
- Swyddfa Archwilio Cymru;
- Rheoleiddwyr - Estyn, Arolygiaeth Safonau Gofal Cymru;
- Yn codi o Astudiaethau Cenedlaethol a gynhaliwyd gan Swyddfa Archwilio Cymru.

3.2 Mae'r argymhellion hyn yn cael eu cofnodi gan y Tîm Rheoli Perfformiad Corfforaethol ar daenlen. Bob chwarter, bydd y Tîm Perfformiad yn gofyn i'r swyddogion perthnasol ddarparu'r wybodaeth ddiweddaraf am y cynnydd a wnaed o ran gweithredu'r argymhellion.

3.3 Caiff adroddiad ar y cynnydd o ran gweithredu argymhellion archwilio allanol ei gyflwyno ar hyn o bryd i'r UDA yn chwarterol ar ffurf taenlen.

3.4 Mae hyn yn sicrhau bod yr UDA yn wybodus ac yn ymwybodol o weithrediad yn erbyn argymhellion archwilio allanol. Fodd bynnag, cydnabyddir bod y broses hon yn ei dyddiau cynnar ac mae ymarfer allanol cyfredol yn amlinellu bod adroddiadau weithiau'n cael eu cyflwyno i'r gwasanaethau yn unig, heb gopi i'r canol gorfforaethol.

3.5 Mae Swyddfa Archwilio Cymru wedi cytuno i gydweithredu gyda'r Cyngor i wella'r arfer hwn a chynorthwyo'r Cyngor i nodi gwaith archwilio allanol ar draws y sefydliad.

4. DATBLYGIADAU YN Y DYFODOL

4.1 Er bod y system 4 Action (y cyfeirir ati uchod yn rhif 2) yn un ymarferol, nid yw'n hawdd i'w defnyddio ac nid yw procio cof / atgoffa swyddogion yn awtomatig fod angen diweddarau'r system. Mae defnyddio taenlenni i fonitro argymhellion archwilwyr allanol ymhell o fod yn ddelfrydol oherwydd nid yw taenlenni wedi'u dylunio i gadw cymaint o ddata ar ffurf testun.

4.2 Mae'r drwydded ar gyfer y system 4 Action yn dod i ben ar 31 Mai 2016 ac mae'r Cyngor ar hyn o bryd mewn trafodaethau gyda'r cyflenwr meddalwedd ar yr opsiynau a'r costau o ymestyn y drwydded am gyfnod o 12 mis pellach hyd nes y ceir penderfyniad ar system ehangach ar gyfer rheoli busnes corfforaethol.

4.3 Yr ateb delfrydol arfaethedig fyddai caffael a gweithredu system rheoli busnes integredig. Byddai hyn yn caniatáu i'r Cyngor fonitro ac adrodd ar: -

- 4.3.1** cynllunio busnes;
- 4.3.2** perfformiad, prosiectau a rheoli risg; a
- 4.3.3** gweithredu argymhellion.

Mae angen gwneud gwaith pellach i ganfod cost o system o'r fath a sut y gallai'r Cyngor ariannu'r gost honno.

5. ARGYMHELLIAD

5.1 Bod y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethiant yn gofyn i Swyddogion ymchwilio ymhellach i system gorfforaethol ar gyfer rheoli busnes gyda golwg ar ei chaffael a'i gweithredu yn ystod 2016/17 (yn ddibynol ar achos busnes hyfyw y cytunwyd arno gan yr UDA).

